Algemene beschouwing Democratisch Onafhankelijken Stein bij de Begroting 2027-2030

SAM

Allereerst wil DOS van deze gelegenheid gebruikmaken om een woord van dank uit te spreken voor het ambtelijk apparaat, voor de voorbereiding en het zorgvuldige proces voorafgaand aan deze begrotingsbehandeling. Aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen: dankjewel!

Ik zal het eerste deel van de algemene beschouwingen voordragen. Halverwege zal mijn collega, de heer Gransier, het overnemen.

Voorzitter, voor DOS staat een belangrijk doel centraal: een gemeente waarin inwoners prettig kunnen wonen, werken en leven. Een veilige leefomgeving, sterke voorzieningen, toekomstbestendige woningen, goede bereikbaarheid en een gezond sociaal klimaat vormen daarbij de basis. In deze begroting zien wij veel ontwikkelingen terug die bijdragen aan dat doel en aansluiten bij de koers die wij voor onze gemeente voor ogen hebben.

Veiligheid blijft voor DOS één van de belangrijkste voorwaarden voor een aantrekkelijke en leefbare gemeente. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in zijn of haar eigen buurt. Wij zijn daarom positief over de inzet op gebiedsveiligheidsplannen, waarbij per kern wordt gekeken naar specifieke uitdagingen en behoeften. Veiligheidsbeleid moet dichtbij inwoners staan en aansluiten bij de lokale situatie.

Vraagstukken zoals drugsoverlast, jeugdoverlast en ondermijnende criminaliteit vragen om een stevige en integrale aanpak. Daarom ondersteunen wij de inzet van buurtpreventie, gespecialiseerd jeugd- en jongerenwerk en, waar nodig, cameratoezicht. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeente en partners. Door signalen serieus te nemen en goed samen te werken bouwen we verder aan een veilige en weerbare gemeente.

Ook bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn belangrijke voorwaarden voor sterke kernen. De komende jaren wordt fors geïnvesteerd in infrastructuur. De aanpak van de Oostelijke Verkeersas, met onder meer een hoogwaardige fietsverbinding, de reconstructie van delen van de Napoleonsbaan en Sanderboutlaan en een betere aansluiting op station Beek-Elsloo, draagt bij aan zowel bereikbaarheid als verkeersveiligheid. Ook zien wij investeringen in wegen, riolering, fietsverbindingen en openbare ruimte, bijvoorbeeld in de GGA Urmond-Oost en GGA Meers. Positief zijn wij over de aandacht voor verkeersveilige schoolomgevingen en passende parkeeroplossingen.

DOS onderschrijft de ambities om Stein verkeersveiliger, beter bereikbaar en toekomstbestendig te maken. Ook het opstellen van een integraal bruggenplan is daarbij een belangrijke stap. Tegelijkertijd vinden wij een zorgvuldige fasering van werkzaamheden essentieel, zowel binnen onze gemeente als in samenhang met projecten van andere wegbeheerders, zoals de verbreding van de A2. Inwoners en ondernemers mogen niet onnodig langdurig worden geconfronteerd met opeenvolgende verkeershinder.

Door werkzaamheden tijdig op elkaar af te stemmen, de bereikbaarheid te bewaken en inwoners goed te informeren, kunnen we overlast beperken en draagvlak behouden. Zeker in Urmond en omgeving, waar inwoners al langere tijd hinder ervaren, is dit van groot belang. Ook bij ontwikkelingen in Meers, Maasband en Veldschuur moeten bereikbaarheid en leefbaarheid nadrukkelijk worden meegenomen. Daarbij vragen wij aandacht voor voldoende

laadpunten voor elektrische fietsen en scootmobielen, zodat duurzame mobiliteit voor iedereen toegankelijk blijft.

Een sterke lokale economie blijft van groot belang voor onze gemeente. Stein beschikt met Chemelot, de haven, de bedrijventerreinen en het lokale midden- en kleinbedrijf over belangrijke economische pijlers. Ontwikkelingen moeten echter altijd hand in hand gaan met de leefbaarheid van onze kernen. Voor DOS blijft daarom de eerder aangenomen motie leidend dat economische ontwikkeling rond Chemelot moet samengaan met verbetering van de leefomgeving.

De aanleg van de multimodale corridor moet niet alleen bijdragen aan een betere verkeersafwikkeling, maar ook aan een betere bescherming van omwonenden. Daarnaast waarderen wij de aandacht voor toekomstbestendige bedrijventerreinen en de samenwerking tussen onderwijs en ondernemers.

Eveneens vragen wij aandacht voor de positie van evenementenorganisaties. Vrijwilligers en organisatoren krijgen steeds meer te maken met regelgeving en administratieve lasten. Wij vinden het positief dat wordt onderzocht hoe zij beter ondersteund kunnen worden, bijvoorbeeld via gezamenlijke voorzieningen of inkoopconstructies. DOS spreekt in dit kader haar grote waardering en dank uit aan alle organisatoren, verenigingen, vrijwilligers en deelnemers die zich inzetten voor het mogelijk maken en laten slagen van evenementen en activiteiten binnen onze gemeente.

Goed onderwijs biedt kansen voor de toekomst. Wij ondersteunen de inzet op gelijke kansen, taalontwikkeling, vroegtijdige ondersteuning en samenwerking tussen onderwijs, zorg en welzijn. Ook de herijking van het Integraal Huisvestingsplan zien wij als een belangrijke stap richting duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen.

Daarbij vragen wij specifiek aandacht voor de nieuwbouw van OBS De Maaskei. De planning richting schooljaar 2029-2030 moet realistisch blijven en voorzien zijn van voldoende duidelijkheid over de benodigde stappen, besluitvorming en financiering. Een gezonde en moderne leeromgeving vormt immers een belangrijke basis voor goed onderwijs.

Sport, cultuur en recreatie zijn belangrijke pijlers onder de leefbaarheid van onze gemeente. In de afgelopen jaren is een belangrijke inhaalslag gemaakt op het gebied van onderhoud van sportaccommodaties. Daarnaast zien wij dat het toerisme groeit. Met het uitvoeringsprogramma toerisme en de positionering van Stein als Hart van de Maasvallei wordt onze gemeente steeds aantrekkelijker voor bezoekers. Het wandelknooppuntennetwerk levert hieraan een belangrijke bijdrage.

Wel maken wij ons zorgen over het teruglopende onderhoud van recreatiegebieden door organisaties als Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. Wanneer wandel- en fietspaden verdwijnen of verslechteren, raakt dat niet alleen het toerisme, maar ook de recreatiemogelijkheden van onze eigen inwoners. Wij vragen het college daarom deze ontwikkelingen nadrukkelijk te blijven volgen. Ook vragen wij blijvende aandacht voor de ontwikkelingen rond het Steinerbos.

Daarnaast wil DOS blijvend aandacht vragen voor de positie van onze verenigingen en stichtingen. Zij vormen een onmisbare pijler onder de leefbaarheid en sociale samenhang in onze kernen. Voor veel van deze organisaties is MFC De Grous een belangrijke plek om activiteiten te organiseren en inwoners samen te brengen. DOS vindt het daarom van groot belang dat verenigingen en stichtingen ook in de toekomst te allen tijde gebruik moeten kunnen blijven maken van MFC De Grous. Bij toekomstige ontwikkelingen en besluitvorming

moet de toegankelijkheid en beschikbaarheid voor het lokale verenigingsleven nadrukkelijk worden gewaarborgd.

Het sociaal domein blijft één van de grootste uitdagingen binnen de gemeentelijke begroting. Vrijwel iedere inwoner krijgt hier direct of indirect mee te maken. De stijgende kosten binnen de jeugdzorg en de Wmo zijn niet alleen lokaal zichtbaar, maar vormen een landelijke ontwikkeling. Het is van groot belang dat wij blijven zoeken naar oplossingen die de kosten beheersbaar houden zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van zorg en ondersteuning. Daarbij moet de hulpvraag van inwoners altijd centraal staan en blijft maatwerk noodzakelijk.

MAURICE

Op cultureel gebied zien wij positieve resultaten van de regionale samenwerking rond het bandkeramisch erfgoed, waarbij Stein een voortrekkersrol vervult. Daarnaast bieden de cultuurcafés een laagdrempelige manier om kunst en cultuur zichtbaar te maken en inwoners met elkaar te verbinden.

Voor DOS blijft het belangrijk dat sport, cultuur en recreatie toegankelijk en betaalbaar blijven voor iedereen. Daarom ondersteunen wij ook het onderzoek naar mogelijkheden om deelname aan verenigingen verder te stimuleren.

Inclusie en toegankelijkheid verdienen volgens DOS blijvende aandacht. Wij zijn positief over de rol van de Adviesraad Sociaal Domein en de klankbordgroep inclusie en toegankelijkheid. Wat ons betreft wordt bij beleidsvoorstellen standaard gekeken naar de gevolgen voor inclusie en toegankelijkheid.

Daarnaast vragen wij aandacht voor mantelzorgers. Zij vervullen een onmisbare rol binnen onze samenleving. Goede ondersteuning en waardering zijn belangrijk, maar de uitdaging blijft om ook mantelzorgers te bereiken die nog niet in beeld zijn. Door hen beter te ondersteunen kunnen mogelijk zwaardere zorgvragen en hogere kosten in de toekomst worden voorkomen.

Een gezonde leefomgeving en duurzaamheid blijven belangrijke aandachtspunten. De gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg vragen om blijvende inzet op preventie en gezondheidsbevordering. Ook de lokale aanpak binnen het Nationaal Isolatieprogramma zien wij als een waardevolle investering. Het verduurzamen van slecht geïsoleerde woningen draagt bij aan klimaatdoelen en helpt inwoners tegelijkertijd hun energiekosten te verlagen. Daarbij blijft het belangrijk dat verduurzaming haalbaar en betaalbaar blijft voor alle inwoners.

Wij zijn daarnaast tevreden dat de stijging van de afvalkosten voor inwoners wordt beperkt en dat het behoud van een eigen gemeentelijke brengvoorziening voor dagelijkse afvalstromen uitgangspunt blijft. Goede dienstverlening op dit vlak draagt bij aan draagvlak voor duurzaam afvalbeheer.

In dat kader dienen wij samen met de fracties CMB en PRO een motie in om de mogelijkheden en kosten te onderzoeken van een elektrische bakfiets, aanhangwagen en een Tegeltaxi, zodat we inwoners praktisch kunnen ondersteunen bij afvalvervoer en het vergroenen van hun leefomgeving.

Op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting staan we voor belangrijke opgaven. De druk op de woningmarkt raakt jongeren, starters, gezinnen en ouderen. Daarom zijn wij positief over de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie, het

Omgevingsplan en het Programma Volkshuisvesting. Uiteindelijk gaat het echter niet alleen om beleid, maar vooral om concrete resultaten en woningen die daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Onderzoeken naar woningbouwlocaties zoals Bramert-Noord, het Havantiaterrein, de Heuvelstraat en de voormalige schoollocatie in Meers bieden hiervoor kansen. Ook innovatieve woonvormen en beter gebruik van de bestaande woningvoorraad kunnen bijdragen aan oplossingen.

De gebiedsontwikkeling in Urmond-Oost laat zien dat woningbouw, bereikbaarheid en leefbaarheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Positief is dat bij deze ontwikkeling ook wordt gekeken naar voorzieningen, openbare ruimte, groen en ontmoeting. Tegelijkertijd is goede regie noodzakelijk. Werkzaamheden moeten zorgvuldig worden gefaseerd en inwoners en ondernemers mogen niet onnodig langdurig met verkeershinder worden geconfronteerd.

Ook voor ontwikkelingen in Meers, Maasband en Veldschuur moeten bereikbaarheid en leefbaarheid centraal staan. Factoren zoals netcongestie kunnen de voortgang van woningbouw en andere projecten beïnvloeden. Daarom vinden wij het belangrijk de voortgang nauwlettend te volgen en inwoners en ondernemers actief te betrekken bij plannen die hun leefomgeving raken.

Tot slot hecht DOS veel waarde aan een gemeente die toegankelijk, betrouwbaar en dichtbij haar inwoners staat. Wij zijn positief over de inzet op betere dienstverlening, communicatie en participatie. De vraag hoe inwoners contact willen hebben met de gemeente, zowel digitaal als persoonlijk, verdient blijvende aandacht. Digitalisering biedt kansen, maar mag nooit ten koste gaan van persoonlijk contact.

Ook de verdere ontwikkeling van participatie en een digitaal gemeentelijk platform zien wij als waardevolle stappen. Voor DOS betekent participatie meer dan informeren alleen: inwoners moeten daadwerkelijk kunnen meedenken over ontwikkelingen die hun directe leefomgeving raken.

Daarnaast ondersteunen wij de aandacht voor een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie en huisvesting. Eventuele vervolginvesteringen moeten zorgvuldig worden afgewogen en financieel verantwoord blijven. Alleen zo bouwen we aan een gemeente die niet alleen vandaag goed functioneert, maar ook klaar is voor de uitdagingen van morgen.

DOS ziet in deze begroting een solide basis om verder te bouwen aan een veilige, leefbare en toekomstbestendige gemeente. Door te investeren in veiligheid, bereikbaarheid, wonen, zorg, duurzaamheid en sterke voorzieningen blijven wij werken aan kernen waar inwoners zich thuis voelen en waar ook toekomstige generaties prettig kunnen wonen, werken en leven.

Tot zover.